

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Officio Iudicis. Titvlvs XXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

...dno, sed amore recte regendi debet cum salubriter vifitare, sic ex-
cessu delinquens quantum potest corrigendo, ne revelet: sic
inreparis ne confundat. Quia cum iuxta sapientis editum se-
creti fit arguendus amicus, amicitia legem violare videtur, secon-
do palam arguit increpando.]

CAP. XVIII

Lex diocesana, & lex jurisdictionis, sunt diversae: unde res ju-
dicata in una, non obstat agent in alia.

Idem Episcopo Bojacen. a & Archiepiscopo
Rothomagen. b

Dilectus filius Abbas monasterii c Rothomagen. no-
bis exposuit, quod tertia pars emendarum, quas ho-
mines quinque parocciarum pro suis excessibus solvere
compelluntur, ad suam spectant monasterium ab anti-
quo: [1 & 7.] Cumque se. me. l. Papa prae. n. vobis dede-
rit in mandatis, ut auditis hinc inde propositis, causam re-
mitteretis ad eum sufficienter instructam: dictus Episcopus
processum vestrum diutius impedivit occasione cuius-
dam sententiae, quae super quibusdam ecclesiis, quoad
legem diocesanam promulgata extitit pro eodem. Un-
de praefatus Abbas nobis humiliter supplicavit, ut cum
citatio, causarum examinatio, & decisio d, ac emendae ad
legem jurisdictionis pertinere noscantur non fineremus
sententiae memoratae preteritum negotii processum ulterius
impediri. Cum igitur praedicta de lege jurisdictionis
causant, mandamus quatenus huiusmodi sententia non
obstante, procedatis in negotio iuxta traditam vobis for-
mam.

[1. Et quae inter ipsos homines orta ecclesiastica questione cita-
tio ad eandem, sed examinatio & decisio questionum ad ven. fr. n. Ve-
nerem. Episcopum, & ipsam Abbatem pertinent, in communi.]

CAP. XIX.

Per rescriptum, quae Papa mandat ordinario, ut corrigat clericos
sue diocesis, non datur ei jurisdictionis super exemptos.

Gregorius IX. Episcopo Suan.

Grave gerimus e, quod cum in ecclesiam sanctae
Mariae de Orbicello, & quasdam alias f existentes
in tua diocesi ad monasterium sancti Anastasii de urbe
spectantes nullam jurisdictionem habeas ordinariam, aut
etiam delegatam g, occasione literarum nostrarum, quas
super correctione clericorum tibi transmisimus, in eas in-
terdicti, ac in clericos earundem suspensionis sententias pro-
mulgasti: quamquam Abbas ejusdem monasterii eos
corrigere sit paratus: & infra. Mandamus quatenus si
est ita, prudenter corrigens per te ipsum, quae minus pro-
vide attentasti, praedictas sententias sine difficultate re-
laxas.

CAP. XX.

Oedimarius cui competit absolute ab excommunicatione, potest
etiam absolute eadem demandare.

Idem.

His, quibus h ex officio in certis casibus competit il-
los absolovere, qui pro violenta manuum injectione
incidunt in canonem sententiae promulgatae, licet aliis hu-
jusmodi absolutionem committere, cum viderint expe-
dire.]

DE OFFICIO IUDICIS.

TITVLVS XXXII.

CAP. I.

Ad officium iudicis etiam delegati, spectat providere advoca-
tum parit, quae non potest habere, & potest dare domesticum.

a al. Brevesi. b Abbati de Sagunt. c al. Voveren.
d. deusis carum. e In pluribus antiquis: quod cum in S.
Mariae de Orbicello & quasdam alias ecclesias existentes in tua, & c.
f ecclesia. g Quod hodie postum Episcopi circa visitandos &
corrigendos monachos, statuit Trident. concil. sess. 21. de reform. cap. 8.
h. Com. Trident. sess. 24. de casibus reserv. & sess. 24. de reform.
cap. 6.

Honorius tertius Archiepiscopo sancti Leonardi, &
Abbati Salernitano. a

EX literis vestris accepimus, quod cum causam, quae
inter Abbatem & conventum Fossae Nova ex
parte una, & Abbatem & conventum monasterii b
Canen. ex altera, super quibusdam possessionibus mo-
nasterii sancti Petri de c Almaphia vertebatur: [1 & 7.]
Quia pars praedicti monasterii proposuit, quod habere
non poterat advocatum vestrum, super hoc d imploran-
do officium, tu frater Archiepiscopo eidem de magistro R.
clerico tuo ad exhibendum in causa ipsa patrocinium
providisti. Verum frater S. Can. monachus proposuit in
praedictum ejusdem monasterii factum esse, eo quod
dictus R. clericus domesticus tuus erat: & infra. Man-
damus quatenus hoc non obstante in negotio ipso (ra-
tione e pravia) procedatis.

[1. Quae Bo. me. fr. Sylvester monachus Fossae Nova cum idem
S. Petri monasterium visitasset eisdem Abbati & conventus Cano-
nens vendidit in eisdem monasterii S. Petri praedictum & grava-
men, vobis duximus committendum.]

CAP. II.

Cum imploratur officium nobile, sit litis contestatio secus in mer-
cenario.

Gregorius nonus.

Iudicis officium ubicunque pro actione f proponitur,
veluti cum restituito in integrum principaliter postula-
tur, litis contestationem exposcit: alias ante & post ingres-
sum g causa potest ad hoc finelitis contestatione haberi
recursus.

DE MAIORITATE ET OBEDIEN-
TIA.

TITVLVS XXXIII.

CAP. I.

Primus ordinatus, ceteris paribus, prior & major habendus est.

Gregorius Augustino Anglorum
Episcopo. h

Um i certum: [1 & 7.] Sit honoris ista distin-
ctio, ut ipse prior & major habeatur, qui prius
fuerit ordinatus communitatis k consilio, & con-
cordi actione. l

[1. Sit pro omnipotenti Deo laborantibus ineffabilia aeterni re-
gni praemia reservari, nobis tamen eum necesse est honorum beneficia
tribuere, ut in spiritalis operis studio ex remuneratione valeant mul-
tiplicius insudare, & c. extitit prelixa & impressa inter opera Gre-
gorii h.]

CAP. II.

Veniens contra decretum vel constitutionem Episcopi, debet ex-
communicari.

Idem.

Siquis venerit m contra decretam Episcopi, ab eccle-
sia abiciatur. In lib. Reg. legitur: Qui non obedie-
rit principi, morte moriatur. Et in concilio Agathen.
[n quod] anathematizetur.

a In duobus vetustissimis codicibus ita: Archiep. Salernitano
& Abbati S. Leonardi: in ceteris, Archiepiscop. S. Leonardi Ab-
bati Salern. b Canonensis Salontana dioc. al. Cavenfis. aliter
Savvenfis. c Almaphia, al. Almaphia, al. Amalfia. d Quia
importet hac clausula Bart. in l. Titia amico. De auv. & arg. leg.
e Parenthesi inclusa, desunt in vultu manuscr. f Id est, vel
actio desicit. g Id est, sub praesertim litem contestatam, vel praeterquam
est in causis conclusam. h lib. 12. epist. 15. i Cap. 1. ord. tit.
m 1. comp. & post. concil. Trid. sub Alex. 3. p. 44. c. 1. k al. cum
unitatis. l Vide Honoris, ff. de decur. m Cap. 3. & 4. cod.
tit. in 7. compil. Emich. l. 1. cap. 23. l. 100 p. 16. cap. 24. l. Reg. 13. Deur. 17.
n m.

